

Tryserums friskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen - Grundskola F-6, Fritidshem

Läsår: 2019/2020

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola F-6, Fritidshem

Ansvariga för planen

Camilla Andersson, rektor

Vår vision

Tryserums friskola AB:s förskola, fritidshem och skola ska vara en plats där alla känner sig trygga. Det ska vara en plats där alla, både barn/elever och vuxna, känner sig respekterade, hjälper varandra, får vara den de är och har vi-känsla.

Planen gäller från

2019-11-01

Planen gäller till

2020-11-01

Läsår

2019/2020

Elevernas delaktighet

Skola och fritidshem arbetar fortlopande med värdegrundsfrågor i klasserna på klassråd och elevråd. Där tas olika former av värdegrundsfrågor upp. Exempel på frågor kan vara "Hur är vi mot varandra?" eller "Hur är en bra kompis?". Kartläggning av det sociala klimatet på skolan och fritidshemmet görs varje läsår genom trivselenkäter. Enkäten innehåller bl.a. frågor om kamrater och om elevernas relation till vuxna på skolan och fritidshemmet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrarna görs delaktiga i arbetet med "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" genom att vi informerar om vårt arbete på föräldramöten samt att dokumentet ligger på vår hemsida och på InfoMentor så att alla har möjlighet att läsa det.

Personalens delaktighet

Under någon av höstterminens studiedagar revideras planen mot diskriminering och kränkande behandling. Vid personalmöten på fritidshemmet och på arbetsplatsträffar på skolan diskuteras under läsåret kontinuerligt det sociala klimatet på skolan.

Förankring av planen

Under höstterminen varje läsår läggs en reviderad upplaga ut på InfoMentor och på skolans hemsida. En upplaga hängs upp i skolans entré. Vid önskemål skriver vi ut planen och skickar hem till de som så vill.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

På höstterminens första studiedag gick personalen igenom, utifrån husmodellen, vad har vi uppnått, vad behöver vi jobba vidare med, vilka riskområden ser vi i skolans och fritidshemmets fysiska miljö?

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor och personal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Ett av våra mål under läsåret har varit att skolan ska vara en trygg plats där alla, både barn elever och vuxna, känner sig respekterade, hjälper varandra och får var den de är. Alla ska känna att de tillhör och har en plats i gruppen/klassen. Alla ska vara snälla mot varandra och behandla varandra som man själv vill bli behandlad!

Trivselenkät genomfördes under vårterminen.

De flesta eleverna upplever att de är trygga på skolan, att de har kompisar, tycker att det finns vuxna de kan prata med om de är oroliga och tycker att det finns roliga saker att göra på rasterna.

Årets plan ska utvärderas senast

2020-03-17 (studiedag)

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Personalen gör utvärdering av planen utifrån husmodellen. Eleverna diskuterar planen på klassråd. Vårdnadshavarna svarar på en enkät om hur de upplever sitt barns trivsel..

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Namn

Normkritiskt arbetssätt

Områden som berörs av insatsen

Kön, könsidentitet eller könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

Vi vill skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller eller viss trosuppfattning.

Insats

Tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.

Personalen uppmuntrar eleverna att prova på och göra saker de vill oavsett vad de stereotypa normerna om könsroller säger.

Vid inköp av läromedel sträva efter att köpa böcker med ett modernt och genomtänkt genusperspektiv.

I undervisningen belysa hur religioner såsom judendomen och islam bidragit till västerländsk kultur och vetenskap. I syfte att skapa religiös och kulturell samexistens tillämpa en undervisningsmetod som betonar det gemensamma inom till exempel judendom, kristendom, islam, buddism och hinduism.

Att tillsammans med eleverna samtala och diskutera kring olikheter och likheter mellan olika människor utifrån härkomst och etnisk tillhörighet. Inom ämnet religion arbetar man med att se likheter och skillnader mellan olika religioner och diskuterar också hur detta påverkat den västerländska kulturen.

Ansvarig

Personalen

Datum när det ska vara klart

Pågår hela läsåret

Namn

Funktionvariationer

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Anpassa undervisning och klassrum så att alla elever har möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar.

Arbeta för att eleverna får nödvändiga hjälpmedel för att på bästa sätt tillgodogöra sig undervisningen. På det sättet visar skolan genom handling att alla elever är lika mycket värda. Målet följs upp på utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare.

Insats

Tänka igenom schemaläggning och utformning av klassrum (ex. möblering, färgval) för att det ska bli en fungerande miljö för alla elever.

De elever som behöver, ska skyndsamt få tillgång till hjälpmedel eller andra insatser som gör att de kan tillgodogöra sig undervisningen på bästa sätt.

Ansvarig

Rektor och personal

Datum när det ska vara klart

Pågår hela läsåret

Kartläggning av riskområden

Kartläggningsmetoder

Klassråd, elevråd, enkätundersökningar, husmodellen och samtal med eleverna. Värdegrundsfrågor tas upp och diskuteras på föräldramöten.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

På klassråd och elevråd tar vi upp hur det är på rasterna, finns det ställen eller situationer där man känner sig otrygg? Vi pratar också om hur vi är mot varandra och hur vi kan förebygga att någon känner sig utanför eller känner sig kränkt.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

På läsårets första studiedag arbetade personalen kartläggning av riskområden med hjälp av Husmodellen.

Resultat och analys

Elevernas uppfattning är att fotbollsplanen är en plats där det kan förekomma kränkningar, många elever upplever att det känns otryggt på elevtoaletterna utomhus, likaså vid lyan på baksidan. Överhuvudtaget platser där det inte finns vuxna närvarande nämner eleverna som potentiella riskområden.

Personalens kartläggning av risker på fysiska miljöer i skolan visar på i stort sett samma områden som elevernas kartläggning. Att vara fler vuxna ute på rasterna ser vi ger en trygghet hos eleverna och det är lättare att fånga upp och hantera situationer som annars riskerar att utmynna i konflikter.

Personalens riskanalys utifrån husmodellen visar också på risker utifrån de olika diskrimineringsgrunderna.

Funktionsnedsättning

- otillgänglighet, skolan saknar ex. hiss och annan anpassning, grus på skolgården vilket gör det svårt att dra rullstol, ingen handikappanpassad toalett i skolan.

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck

- kommentarer om utseende och kläder
- pedagoger tilltalar/säger till elever olika beroende på kön
- pedagoger har olika förväntningar på eleverna utifrån kön
- i sex- och samlevnadsundervisning delas eleverna in efter fysiskt kön

Sexuell läggning

- känsla av att inte höra till, ex. en sk.kärnfamilj eller på annat sätt bryta mot normen.
- skällsord

Tro och religion

- Skolavslutningar och traditionella svenska högtider som är kopplade till den kristna tron.
- Religiösa plagg, huvudbodnad

Etniskt ursprung

- hudfärg
- läraren väljer bort eleven för att hen tror att eleven kan känna sig utsatt

Förebyggande åtgärder

Namn

Rastaktivitet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, ålder

Mål och uppföljning

Det ska finns olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter på rasterna där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar.

Åtgärd

Vid ett flertal tillfällen i veckan erbjuds eleverna olika rastaktiviteter initierade och ledda av pedagoger.

Motivera åtgärd

Rastaktiviteten erbjuder alla att vara med, här kan vi fånga upp de elever som har svårt att komma igång med något själva och de som inte hittar någon att vara med. Det förebygger också kränkningar då alla får möjlighet att göra något istället för att "driva runt" och hitta på dumheter.

Ansvarig

Rastvärdarna

Datum när det ska vara klart

Pågår hela läsåret

Namn

Förebygga kränkningar i omklädningsrummet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, kön, sexuell läggning

Mål och uppföljning

Eleverna ska kunna klä om utan att kommentera varandras utseende, kroppar, kläder osv.

Åtgärd

Personal finns i anslutning till omklädningsrummen och kan vid behov gå in och prata med eleverna.

Motivera åtgärd

Omklädningsrummet är en plats där många elever upplever att det förekommer kränkningar.

Ansvarig

Idrottslärarna

Datum när det ska vara klart

Pågår hela läsåret

Namn

Sex- och samlevnadsundervisning

Områden som berörs av åtgärden

Kön. könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål och uppföljning

Alla elever oavsett fysiskt kön ska få samma undervisning i sex- och samlevnad.

Åtgärd

Eleverna delas inte, som tidigare, in i pojk- eller flickgrupper när de har sex- och samlevnadsundervisning. Alla elever får tillgång till information om båda könen.

Motivera åtgärd

Eleverna ska oavsett kön eller könsöverskridande identitet få samma undervisning.

Ansvarig

Undervisande lärare

Datum när det ska vara klart

Pågår hela läsåret

Rutiner för akuta situationer

Policy

Enligt diskrimineringslagen ska skolan bedriva ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter för de barn eller elever som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Enligt skollagen ska skolan också se till att det inom ramen för verksamheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka trakasserier och sexuella trakasserier, kränkande behandling och diskriminering av barn och elever. Tryserums friskola och fritidshem arbetar fortlöpande med värdegrundsfrågor i barngrupperna/klasserna. Då tas olika former av värdegrundsfrågor upp. På elevens val finns Livskunskap med som ämne. Exempel på frågor kan vara "Hur är vi mot varandra?" "Hur är en bra kompis?", "Kan man ha två mammor?" På Tryserums friskola AB:s förskola, fritidshem och skola tar all personal aktivt avstånd från alla former av trakasserier och kränkningar. All personal tar också aktivt avstånd från repressalier i alla former. Personalen är förebilder och visar barnen hur vi ska vara mot varandra. Vi har stor vuxennärvaro i barngrupperna och klasserna både på lektioner/aktiviteter och vid utevistelse. De vuxna i skola och på fritidshemmet ska sätta tydliga gränser, reagera och ingripa omedelbart vid alla former av trakasserier och kränkande behandling. Skolan/fritidshemmet skall vid kännedom om kränkande behandling direkt utreda omständigheterna och vidtaga åtgärder för att stoppa fortsatt kränkning. Allt skall dokumenteras.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi är nära eleverna, vid raster finns personal ute på skolgården. På fritidshemmet finns det alltid vuxna där barnen är oavsett om de är ute eller inne. På personalmöte på fritidshemmet och på EHT-möten på skolan diskuteras klimatet mellan barnen/eleverna och därefter vidtas ev. åtgärder.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och föräldrar kan vända sig till elevens mentor, rektor eller någon annan på skolan eller fritidshemmet som de har förtroende för. Kontaktuppgifter till all skol- och fritidshemspersonal finns på skolans hemsida www.tryserumsfriskola.com.

Skulle man inte vilja vända sig till någon personal på skolan eller fritidshemmet kan man kontakta styrelsens ordförande Hans Andersson, även hans kontaktuppgifter finns på skolans hemsida.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Steg 1

Den personal som fått kännedom om kränkningen oavsett om det är i skolan eller på fritidshemmet har ett inledande samtal med den utsatte. Frågor som ställs till eleven är exempelvis: Vad har hänt, hur går kränkningen till? Vem kränker, en eller flera, vem är ledaren? Var sker kränkningen? När sker kränkningen? Hur länge har det pågått?

Samma person som ovan har också ett samtal med den som kränker. Vid samtalet med den som kränkt är budskapet: "Jag accepterar inte detta och vill därför veta vad som hänt". Lagg ansvaret på den som kränker genom att t.ex. fråga: -Vad tänker Du göra för att få slut på det här? Jag kräver en omedelbar förändring. -När tänker du börja? Vad kommer du att säga till Dina kompisar, när du träffar dem? -Vad gör du om du ser någon som kränker?

Avsluta alltid samtalet med att betona att på Tryserums friskola accepteras inga kränkningar och att den som kränker och ev. medhjälpare kommer att observeras, så att de verkligen upphör med kränkningarna. Personal som haft samtalet dokumenterar detta på blanketten "Dokumentation om ärende gällande kränkande behandling", samt informerar rektor och vårdnadshavare om det inträffade. Rektor ser till att nödvändiga åtgärder vidtas, t.ex. utökad övervakning av vissa personer/platser på raster. Rektor underrättar huvudmannen.

Steg 2

Efter 1 - 2 veckor hålls ett uppföljande samtal med den som varit kränkt. Frågor som skall besvaras: - Har kränkningarna upphört? -Hur upplever Du din situation nu? Uppföljning skall även ske med den som kränkt. Uppföljningssamtalet dokumenteras på samma blankett som det första samtalet. Berörd personal informerar rektor om läget. Rektor vidtar ev. vidare åtgärder.

Steg 3

Om kränkningarna trots detta inte upphört kallar rektor till ett möte där den kränkta eleven, de/den som kränkt samt deras vårdnadshavare, rektor samt den personal som haft de tidigare samtalen med eleverna deltar. Vid detta tillfälle följs dokumentationen över händelser och åtgärder upp. Därefter upprättas en plan för fortsatta åtgärder i ett åtgärdsprogram. Rektor informerar vid lärarbyte om att kränkningen av eleven skett tidigare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Steg 1

Den som upptäcker eller får reda på att en personal på Tryserums friskola på något vis kränker eller särbehandlar ett barn eller en elev skall meddela rektor eller kontakta styrelsen.

Steg 2

Rektor eller någon ur styrelsen har ett samtal om det som skett med den/de utsatta samt tar kontakt med berörda vårdnadshavare och förklarar hur Tryserums friskola hanterar och utreder det inträffade.

Steg 3

Rektor eller någon ur styrelsen kontaktar den anställde och samtalar om skolans värdegrund och förklarar att kränkande behandling inte accepteras på Tryserums friskola.

Steg 4

Rektor och styrelsen utreder orsaker till problemet och beslutar om åtgärd för de inblandade samt följer upp att vidtagen åtgärd får önskad effekt. Allt dokumenteras skriftligen på blankett "Dokumentation i ärende gällande kränkande behandling".

Rutiner för uppföljning

Vid varje enskilt ärende följs åtgärder upp genom samtal med den kränkte och de som kränkt efter två veckor.

Rutiner för dokumentation

Den personal som haft samtalen med eleverna dokumenterar händelsen genom att fylla i "Dokumentation i ärende gällande kränkande behandling och/eller diskriminering" samt kontaktar rektor och vårdnadshavare. När det gäller ärenden där personal kränkt elever är det rektor eller den i styrelsen som haft samtalet som fyller i blanketten.

Ansvarsförhållande

Rektor har ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av alla barn och elever samt för att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat. Alla anställda har en skyldighet och ett kollektivt ansvar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling följs och förankras hos barn, elever och föräldrar.

Rektor ansvarar för

- Att all personal och vårdnadshavare får information och kontinuerlig uppdatering av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.
Att personalen gör en utvärdering av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.
- Att styrelsen för Tryserums friskola, får kännedom om *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* varje år.

Personalen ansvarar för;

- Att göra en utvärdering av planen.
Att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* aktualiseras och diskuteras på föräldramötet på höstterminen.
- Att alla barn och elever har kännedom om mål och innehåll i *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*, samt verkar för att planen efterlevs. Att engagera sig och agera för att leva upp till det som står i *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* och att vara uppmärksamma på alla olika former av kränkande behandling.

Elevers ansvar

- Att engagera sig och agera för att leva upp till de mål som finns i *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* samt att delta i utvärderingen.